

ISSN 1643-0050
magazyn

OTORYNO-
LARYNGOLOGICZNY

P R O G R A M

II KRAJOWE FORUM **RYNOLOGICZNE**

WARSZAWA, 2-4 GRUDNIA 2005

INTERNATIONAL
SYMPOSIUM
ON MULTIDISCIPLINARY
APPROACH
TO TUMORS
OF PARANASAL SINUSES

RYNOLOGIA POLSKA
STOWARZYSZENIE

II KRAJOWE FORUM RYNOLOGICZNE

WARSZAWA, 2-4 GRUDNIA 2005

Organizatorzy: Klinika Otolaryngologii AM w Warszawie

RYNOLOGIA POLSKA
STOWARZYSZENIE

Sekcja Rynologii Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów
– Chirurgów Głowy i Szyi

przy współpracy:

Klinika Otolaryngologii Oddziału Stomatologii AM w Warszawie

Klinika Chorób Infekcyjnych i Alergii Wojskowego

Instytutu Medycznego w Warszawie

Klinika Otolaryngologii Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie

Klinika Otolaryngologii Dziecięcej AM w Warszawie

– 24 PUNKTY EDUKACYJNE –

magazyn OTORYNO-
LARYNGOLOGICZNY

II KRAJOWE FORUM RYNOLOGICZNE

WARSZAWA, 2-3 GRUDNIA 2005

RYNOLOGIA POLSKA STOWARZYSZENIE

Zarząd: prof. dr hab. med. Antoni Krzeski – przewodniczący
dr Sławomir Białek
lek. Iwona Gromek

Adres: Klinika Otolaryngologii AM w Warszawie
ul. Banacha 1a
02-097 Warszawa
tel./fax: (0-22) 599 11 17

ARTIFEX RHINOLOGIAE

prof. Valerie LUND (Wlk. Brytania)
prof. Eugene B. KERN (USA)
prof. Heinz STAMMBERGER (Austria)
prof. Grzegorz JANCZEWSKI (Polska)
prof. Gilbert J. NOLST TRENITÉ (Holandia)

II KRAJOWE FORUM RYNOLOGICZNE

WARSZAWA, 2-3 GRUDNIA 2005

AMICUS RHINOLOGIAE POLONICAE

dr Bernard ARNOUX (Francja)
dr Timothy BEALE (Wlk. Brytania)
prof. Ewa BERNATOWSKA (Polska)
prof. Paolo CASTELNUOVO (Włochy)
prof. Peter A.R. CLEMENT (Belgia)
dr Monika CZAPSKA (Polska)
dr Meron LEVITATS (USA)
dr Andrzej MARCINKOWSKI (Polska)
prof. Thomas J. McDONALD (USA)
prof. Leslie MICHAELS (Wlk. Brytania)
dr Kerry D. OLSEN (USA)
prof. Metin ÖNERCI (Turcja)
dr hab. Ewa OSUCH-WÓJCIKIEWICZ (Polska)
prof. John F. PALLANCH (USA)
prof. Pietro PALMA (Włochy)
prof. Ruby PAWANKAR (Japonia)
prof. Gerhard RETTINGER (Niemcy)
dr Glenis SCADDING (Wlk. Brytania)
prof. Eberhard STENNERT (Niemcy)
prof. Andrzej SZCZEKLIK (Polska)
prof. M. Eugene TARDY (USA)
prof. Gilbert J. NOLST TRENITÉ (Holandia)
prof. Edward ZAWISZA (Polska)

II KRAJOWE FORUM RYNOLOGICZNE

WARSZAWA, 2-3 GRUDNIA 2005

SEKCJA RYNOLOGII POLSKIEGO TOWARZYSTWA OTORYNOLARYNGOLOGÓW – CHIRURGÓW GŁOWY I SZYI

Zarząd: prof. dr hab. med. Antoni Krzeski – przewodniczący
prof. dr hab. med. Wojciech Golusiński
prof. dr hab. med. Mieczysław Chmielik
prof. dr hab. med. Dariusz Jurkiewicz
dr med. Jarosław Balcerzak
dr med. Zbigniew Świerczyński

Adres: Klinika Otolaryngologii AM w Warszawie
ul. Banacha 1a
02-097 Warszawa
tel./fax: (0-22) 599 11 17

II KRAJOWE FORUM RYNOLOGICZNE

WARSZAWA, 2-3 GRUDNIA 2005

KIEROWNIK NAUKOWY I ORGANIZACYJNY

– PROF. DR HAB. MED. ANTONI KRZESKI

Komitety naukowy:

prof. dr hab. med. M. Chmielik
prof. dr hab. med. W. Golusiński
prof. dr hab. med. D. Jurkiewicz
prof. dr hab. med. J. Kruszewski
prof. dr hab. med. A. Kukwa
prof. dr hab. med. K. Niemczyk
prof. dr hab. med. B. Tarchalska-Kryńska
dr hab. med. W. Mikulewicz
dr hab. med. E. Osuch-Wójcikiewicz
dr med. Z. Świerczyński

Adres do korespondencji:

Klinika Otolaryngologii AM, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa,
tel./fax: (0-22) 599 11 17

Miejsce obrad: NOVOTEL–AIRPORT, Warszawa, 1-go Sierpnia 1

tel. (0-22) 846 77 07

II KRAJOWE FORUM RYNOLOGICZNE

WARSZAWA, 2-3 GRUDNIA 2005

Goście honorowi:

prof. dr Eugene B. Kern
– Mayo Clinic (Rochester, USA)

dr I. Mackay (Londyn, Wlk. Brytania)

prof. dr Metin Önerci (Ankara, Turcja)
– Prezydent The European Rhinologic Society

prof. dr Gilbert J. Nolst Trenité (Amsterdam, Holandia)
– Prezydent The European Academy Facial
Plastic Surgery

dr J. Rowe-Jones (Londyn, Wlk. Brytania)

Piątek – 2.12.2005

8.00–8.15 OTWARCIE KONFERENCJI

8.15–9.00 **WYKŁADY INAUGURACYJNE**

● *Rynologia w Polsce: wczoraj, dziś, jutro*

– prof. M. Chmielik

● *Lessons learned after 40 years in Rhinology*

– prof. E.B. Kern

Piątek – 2.12.2005

9.00–11.00 **Sesja I**

KRWAWIENIE Z NOSA

– moderator: dr hab. E. Osuch-Wójcikiewicz

- *Anatomiczne uwarunkowania powstawania krwotoków w obrębie trzewioczaszki*
– prof. B. Ciszek
- *Niechirurgiczne przyczyny nadmiernych okołooperacyjnych krwawień*
– dr M. Jeleńska
- *Współczesne możliwości diagnostyki i interwencji naczyniowej w otolaryngologii*
– dr B. Jaroń
- *Krwawienia z nosa w wybranych schorzeniach ogólnoustrojowych*
– dr hab. E. Osuch-Wójcikiewicz

11.00–11.30 **Przerwa** – kawa / herbata

Piątek – 2.12.2005

11.30–13.30 **Sesja II**

PODSTAWY ALERGII

– moderator: prof. dr hab. J. Kruszewski

● *Alergia – problem duży, czy mały?*

– prof. J. Kruszewski

● *Nieżyty nosa – definicja, podziały*

– prof. D. Jurkiewicz

● *Diagnostyka chorób alergicznych*

– prof. M. Śliwińska-Kowalska

● *Profilaktyka chorób alergicznych*

– dr hab. A. Emeryk

● *Leczenie chorób alergicznych*

– prof. R. Kurzawa

13.30–14.30 **Obiad**

Piątek – 2.12.2005

14.30–16.00 **Sesja III**

NIEALERGICZNE NIEŻYTY NOSA

– moderator: prof. dr hab. med. B. Tarchalska-Kryńska

- *Diagnostyka cytologiczna błony śluzowej nosa w niealergicznym nieżytach nosa*
– prof. B. Tarchalska-Kryńska
- *Kortykosteroidoterapia w ocenie cytologicznej błony śluzowej nosa*
– dr M. Hamera-Słynarska
- *Dlaczego hamujemy przemianę kwasu arachidonowego?*
– dr M. Pustuła
- *Znaczenie kliniczne eikozanoidów w nieżytach nosa*
– dr M. Świerczyńska

Prezentacja FIRMY SCHERING-PLAUGH

Piątek – 2.12.2005

16.00–17.00 **Sesja IV część I**

ASPEKTY RYNOLOGICZNE OBWODOWEJ POSTACI SNU Z BEZDECHAMI

– moderator: prof. dr hab. med. A. Kukwa

● *Patofizjologia snu z bezdechami*

– prof. A. Kukwa

● *Znaczenie prawidłowej drożności nosa w rozwoju zespołu snu z bezdechami*

– dr K. Dudziec

● *Ocena rusztowania twarzoczaszki u osób z zaburzeniami drożności górnej drogi oddechowej*

– dr W. Adach

17.00–17.30 **Przerwa – kawa / herbata**

Piątek – 2.12.2005

17.30–18.45 **Sesja IV część II**

ASPEKTY RYNOLOGICZNE OBWODOWEJ POSTACI SNU Z BEZDECHAMI

– moderator: prof. dr hab. med. A. Kukwa

● *Badania przesiewowe i różnicujące u osób z zaburzeniami oddychania*

– dr M. Kuźmińska

● *Aspekty internistyczne u chorych z zespołem snu z bezdechami*

– prof. G. Opolski

● *Skutki zaburzeń drożności nosa u dzieci*

– dr E. Jeżewska

● *Aktualny stan wiedzy dotyczący diagnostyki i leczenia obwodowej postaci zespołu snu z bezdechami*

– prof. B. de Berry Borowski

19.00–20.00 **OKRĄGŁY STÓŁ**

moderator: prof. A. Kukwa

● *Dyskusja na temat obrazu klinicznego i interdyscyplinarnej symptomatologii zespołu snu z bezdechami*

Sobota – 3.12.2005

8.00–9.30 WYKŁADY NA ZAPROSZENIE

● *Rhinoplasty: aesthetic and ethics*
– dr I. Mackay

● *Chronic Rhinosinusitis and fungi:*
– *what we really know?*
– *how do we treat?*
– prof. E.B. Kern

Sobota – 3.12.2005

9.30–11.30

Sesja V

ZAPALENIE ZATOK PRZYNOSOWYCH

– moderator: prof. dr hab. med. A. Krzeski

- *Kryterium rozpoznawania i klasyfikacji zapaleń zatok przynosowych*
– prof. A. Krzeski
- *Patofizjologia przewlekłego zapalenia zatok przynosowych*
– dr hab. W. Mikulewicz
- *Antybiotykoterapia dożylna w leczeniu zapalenia zatok przynosowych*
– dr hab. M. Misiótek
- *Miejsce operacji klasycznych w leczeniu operacyjnym przewlekłego zapalenia zatok przynosowych*
– prof. W. Golusiński

Prezentacja FIRMY KRKA

11.30–12.00 **Przerwa** – kawa / herbata

Sobota – 3.12.2005

12.00–14.00

Sesja VI

LECZENIE CHIRURGICZNE ZATOK PRZYNOSOWYCH

– moderator: prof. dr hab. med. W. Golusiński

● *Endoscopic frontal sinus surgery*

– dr I. Mackay

● *Postępowanie chirurgiczne w rozległych zmianach polipowatych jam nosa i zatok przynosowych*

– prof. W. Golusiński

● *Long-term results of FESS*

– dr J. Rowe-Jones

● *Operacje wewnątrznosowe niedrożności dróg łzowych*

– dr R. Wielgosz

● *Dostęp twarzo-czaszkowy w leczeniu nowotworów masywu szczękowo-sitowego*

– prof. W. Szyfter

14.00–15.00

Obiad

Sobota – 3.12.2005

15.00–17.00 **Sesja VII**

UNIKALNE PRZYPADKI RYNOLOGICZNE

– moderator: prof. dr hab. med. M. Chmielik

- *Nawracające krwawienia z nosa u 3,5 letniego dziecka*
– W. Mikulewicz, S. Drelichowski, A. Yogen

- *Rzadki mechanizm uszkodzenia opony twardej po urazie wyrostka nosowego kości czołowej*
– Z. Kaźmierczak-Zagórska, Z. Świerczyński, A. Suwaj, J. Bujok, A. Dziendziel, A. Skórka-Janik

- *Dysplazja włóknista szczęki u 8-letniego chłopca*
– A. Skorek, D. Babiński, C. Stankiewicz

- *Przypadek olbrzymiego brodawczaka odwróconego jam nosa i zatok przynosowych*
– P. Szwedowicz, K. Niemczyk, P. Chęciński

- *Rzadkie przypadki oponiaków rynienki węchowej penetrujących do sitowia*
– Z. Kaźmierczak-Zagórska, Z. Świerczyński, A. Skórka-Janik, J. Bujok, A. Dziendziel

- *Przypadek przewlekłego zapalenia zatok z podejrzeniem rozrostu nowotworowego*
– P. Chmielik, A. Kuniszuk

Sobota – 3.12.2005

15.00–17.00

Sesja VII

UNIKALNE PRZYPADKI RYNOLOGICZNE

– moderator: prof. dr hab. med. M. Chmielik

● *Kostniak sitowia*

– P. Poppe, J. Bardadin i in.

● *Angiofibroma v/s neuroblastoma*

– P. Poppe, J. Bardadin

● *Rzadkie przypadki – fibroma juvenilaie penetrujący do dołu przedniego i środkowego*

– J. Gawlik, J. Składzień, M. Moskala, A. Urbanik

● *Przypadek zapalenia kości czołowej u 3-letniego dziecka jako problem diagnostyczny i leczniczy*

– P.K. Burduk, J. Mierzwiński, K. Dalke, H. Mackiewicz, J. Olijewski, A. Piziewicz, H. Kaźmierczak

● *Izolowane zapalenie zatoki klinowej u dziecka leczone techniką endoskopową*

– K. Dalke, J. Mierzwiński, P.K. Burduk, H. Mackiewicz, J. Olijewski, A. Piziewicz, M. Polak, H. Kaźmierczak

● *Bakteriofagi w leczeniu infekcyjnych powikłań po operacjach podstawy czaszki*

– J. Gawlik, J. Składzień, M. Moskala

Sobota – 3.12.2005

15.00–17.00 **Sesja VII**

UNIKALNE PRZYPADKI RYNOLOGICZNE

– moderator: prof. dr hab. med. M. Chmielik

- *Przypadek zmiany neutrofilów błony śluzowej zatok sitowych u pacjentów po operacji FESS*
– W. Kaniuk, H. Kawalski

- *Trudności diagnostyczne w przewlekłym zapaleniu zatok*
– P. Chmielik, E. Brożek-Mądry

- *Sukcesy i porażki leczenia ozeny*
– I. Krzeska-Malinowska, M. Held-Ziółkowska, G. Januszek

- *Fibromatoza nosa, sitowia, zatok czołowych zajmująca oczodoły i przedni dół czaszki u 2-letniego dziecka*
– opis przypadku
– E. Oziębło, A. Kukwa, A. Oziębło, J. Kosińska

- *Giant cell reparative granuloma szczęk w materiale dziecięcym Kliniki*
– M. Pietniczka, A. Kukwa, W. Adach, J. Brzost

20.00

II WIECZÓR AUTORSKI PROF. ANTONIEGO KRZESKIEGO

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO TUMORS OF PARANASAL SINUSES

WARSZAWA, 4 GRUDNIA 2005

Organizatorzy: Klinika Otolaryngologii AM w Warszawie

Klinika Otolaryngologii Oddziału Stomatologii AM w Warszawie

Klinika Nowotworów Głowy i Szyi Centrum Onkologii w Warszawie

RYNOLOGIA POLSKA
STOWARZYSZENIE

Sekcja Rynologii Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów
– Chirurgów Głowy i Szyi

Polskie Towarzystwo Chirurgii Podstawy Czaszki

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON MULTIDISCIPLINARY APPROACH
TO TUMORS OF PARANASAL SINUSES**

WARSZAWA, 4 GRUDNIA 2005

KIEROWNIK NAUKOWY – PROF. DR HAB. MED. ANDRZEJ KUKWA

Komitet naukowy:

prof. dr hab. med. Stanisław Biń
prof. dr hab. med. Romuald Krajewski
prof. dr hab. med. Antoni Krzeski
prof. dr hab. med. Kazimierz Niemczyk
dr hab. med. E. Osuch-Wójcikiewicz
prof. dr hab. med. Witold Szyfter

Goście honorowi:

prof. Giulio Cantu (Włochy)
prof. Dan Fliss (Izrael)
prof. Metin Önerci (Turcja)
prof. Jatin P. Shah (USA)

Niedziela – 4.12.2005

8.00 – 8.45 **WYKŁAD SPONSOROWANY**

- *Udział infekcji HPV w karcinogenezie raka płaskonabłonkowego głowy i szyi*
 - *nowe możliwości profilaktyki*
- prof. A. Kukwa

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON MULTIDISCIPLINARY APPROACH
TO TUMORS OF PARANASAL SINUSES**

Niedziela – 4.12.2005

9.00–9.45

Sesja I

INVITED LECTURE

– moderator: prof. dr hab. med. R. Krajewski

- *Management of paranasal sinuses tumors – state -of- the art*
– dr J. P. Shah

9.45 – 10.45 *ROUND TABLE DISCUSSION*

- *Paranasal sinuses tumors – difficult decisions*
– moderator: prof. Jatin P. Shah, prof. Romuald Krajewski
– participants: Giulio Cantu, Dan Fliss, Antoni Krzeski,
Andrzej Kukwa, Metin Önerci, Witold Szyfter

10.45 – 11.15 Przerwa – kawa / herbata

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON MULTIDISCIPLINARY APPROACH
TO TUMORS OF PARANASAL SINUSES**

Niedziela – 4.12.2005

Sesja II

moderator – prof. dr hab. med. A. Kukwa

11.15–11.35

● *Management of juvenile angiofibroma*

– prof. M. Önerci

11.35 – 11.55

● *Leczenie zaawansowanych postaci naczynekowłókniaków młodzieńczych*

– prof. K. Niemczyk

11.55 – 12.15

● *Czerniak jamy nosowej*

– dr hab. E. Osuch-Wójcikiewicz

12.15 – 12.35

● *Carcinoma of the ethmoid sinus*

– prof. G. Cantu

13.35 – 12.55

● *Reconstruction and management of complications in anterior skull base surgery*

– prof. D. Fliss

13.00

Zamknięcie Konferencji / OBIAD